บทกัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ปัญหาการใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์ ตลอคจนข้อเสนอแนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี การวิจัย ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 347 คน และบัณฑิตศึกษา จำนวน 260 คน ข้อมูลที่ ได้นำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าสถิติทางสังคมศาสตร์ SPSS สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ เคยใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาจัดให้บริการ (ร้อยละ 89.29) เนื่องจาก ฐานข้อมูลออนไลน์มีข้อมูลหลากหลาย รองลงมาตามลำดับคือ ฐานข้อมูลออนไลน์มีเนื้อหาตรงกับ ความต้องการ ฐานข้อมูลมีข้อมูลทันสมัย

ส่วนนักศึกษาทั้งระคับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาไม่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 10.71) เนื่องจากไม่ทราบวิธีเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ รองลงมาตามลำดับคือ ไม่ทราบวิธีการค้น คืน (retrieval) ฐานข้อมูลออนไลน์ และมีความคุ้นเคยในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ

สำหรับวัตถุประสงค์การใช้ส่วนใหญ่เข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อทำรายงาน รองลงมา ตามลำดับคือเพื่อทำการบ้านตามที่อาจารย์มอบหมาย เพื่อประกอบการวิจัย/วิทยานิพนธ์ โดย รับทราบการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จากเพื่อน รองลงมาตามลำดับคือข่าวประชาสัมพันธ์ เช่น บนเว็บไซต์ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ข่าว มทส. รายวัน E-mail และอาจารย์ผู้สอน การได้รับ คำแนะนำการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำโดยการเรียนรู้ จากบุคลากรของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา สำหรับวิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ จะเข้าใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์ ค้วยตนเอง รองลงมาตามลำดับคือให้บรรณารักษ์ช่วยในการค้น ลืน และมอบหมายให้บุคลาลอื่นช่วยในการค้นคืน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์บรรณสารและ สื่อการศึกษา รองลงมาคือที่ห้องทำงาน/ห้องปฏิบัติการ ส่วนใหญ่จะเข้าสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง รองลงมาตามลำดับคือสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง และเคือนละ 2-3 ครั้ง ทั้งนี้ต้องการ ผลการค้นคืนเป็นเอกสารฉบับเต็มรูปมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ รายการสาระสังเขป/บทกัดย่อ และรายการบรรณาบุกรม ในการนำผลการค้นคืนที่ได้ไปใช้งานจะพิมพ์ผลการค้นคืนเป็น เอกสาร รองลงมาตามลำดับ คือดาวน์โหลดผลการค้นคืนเก็บไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ และอ่านจาก หน้าจอคอมพิวเตอร์

ด้านปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบปัญหา ด้าน ระบบเครือข่าย/เครื่องคอมพิวเตอร์มากที่สุด (ร้อยละ 93.84) รองลงมาตามลำดับคือ ปัญหาด้าน ฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 90.49) ปัญหาด้านผู้ใช้บริการ (ร้อยละ 84.88) และปัญหาด้าน ผู้ให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 78.69)

เมื่อนำปัญหาที่พบมาวัดหาระดับของปัญหา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบปัญหา ในทุกๆ ด้านในระดับน้อย – ปานกลาง ปัญหาที่พบในระดับปานกลางคือปัญหาด้านระบบ เครื่อข่าย/เครื่องคอมพิวเตอร์ ($\overline{x}=3.11$) และปัญหาด้านฐานข้อมูลที่จัดให้บริการ ($\overline{x}=2.66$) ส่วน ปัญหาที่พบในระดับน้อย คือปัญหาด้านผู้ใช้บริการ ($\overline{x}=2.43$) ปัญหาด้านผู้ให้บริการ ($\overline{x}=2.07$) ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาในด้าน การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของ กลุ่มคณาจารย์ และศึกษาความภาดหวังของนักศึกษาต่อการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์อีกด้วย

ABSTRACT

Purpose of the Study

This research aimed to study the state of the online database, problems in the use of the online database, and SUT students' recommendations concerning the online database provided by the Center for Library Resources and Educational Media.

Procedure

The data were collected through the questionnaires which were responded to by 347 undergraduate students and 260 graduate students. The obtained data from the returned questionnaires were analyzed by using the descriptive statistics, i.e. percentage, means and standard deviations.

Findings

- 1. A large number of the undergraduate students (89.29 %) reported using the online database at the Center for Library Resources and Educational Media. The main reasons for using this service were the variety of the databases; the content in the database served their need, and the database contained up-to-date information.
- 2. A small number of the students (10.71 %) reported not using the online database because they primarily did not know how to gain access to the database. Other reasons were that they did not know how to retrieve the online database, and they were familiar with using other types of information resources respectively.
- The main purpose of using the online database was to search for information for their reports class assignments and theses.
- 4. Most of the students learned about the online database service from friends. Among other sources included news from the public relations section e.g. the website of the Center for Library Resources and Educational Media, SUT Daily News, email messages, and lecturers respectively.

- Most of the students learned how to use the online database by themselves. Some reported learning how to use it from friends, and the personnel of the Center for Library and Educational Media respectively.
- 6. The primary use of the online database was found to be the retrieval by the students themselves. Other secondary uses were the retrieval by the librarian's assistance, and the retrieval by other authorized persons respectively.
- 7. The main premise for the online database use was through the computer at the Center for Library Resources and Educational Media. Other places were the computers at the office, and the laboratory.
- 8. Most students used the online database 3-4 times a week; others used it once or twice a week, or 2-3 times a month.
- The most desirable result of the retrieval was found to be fulltext documents whereas
 lists of abstracts and lists of references respectively were found to be secondarily
 desirable.
- 10. The main use of the retrieval result was found to be printed documents. Other secondary results included storing the downloaded information in the computer, and reading on the monitor screen.
- 11. The computer and the computer network were found to be the major problems of the online database use (93.84 %). Other secondary problems included the online databases (90.49 %), customers, and service providers (78.69 %) respectively.
- 12. All of the problems put together were found to be at the low and moderate levels. The moderate level problem was the computer and the computer network ($\overline{x} = 3.11$), and the database provided for service ($\overline{x} = 2.43$). The low level problem included customers ($\overline{x} = 2.07$), and service providers ($\overline{x} = 2.07$). It is recommended that further research on lecturers' use of the online database, and students' expectations toward online database use be carried out. The research findings will be useful for the administrative management of the Center for Library Resources and Educational Media.